

P
1526

Mappe 28
Ekspl. 1174
Arg. 1942
O.V. 1942
Jfr. 142

Oslo, den 11. april 1942.

Krigsversikt.

Mars har vært en stille måned når det gjeller krigsoperasjonerne, med adskillig mindre framgang for japanerne, med tøvær og minimale forandringer på østfronten og begrenset patruljevirksomhet i Nord-Afrika. Kampene til sjøs om Atlanterhavet og Middelhavet er derimot blitt skjerpet, det foreligger enda ingen oppgaver over de alliertes skipstap, de er meget alvorlige, men det er ingen fare for at de skal bli katastrofale, dertil er konvoibeskyttelsen og patruljesystemet for effektivt. Det er i de siste ukene blitt innledet en vellykket offensiv mot ubåtene. I Middelhavet har aksemaktene hatt store tap av skip og fly. Malta har nå snart hatt sitt 2000 flyangrep siden 10. juni 1940, men tyskerne innrømmer nå selv at det ikke er mulig på denne måten å sette øya ut av spillet. Fra 20-30 mars ble det skutt ned 117 tyske fly over Malta. Samtidig har den bebudete britiske flyoffensiv mot Tyskland og de tysk okkuperte områder sett inn med kraftige angrep på de vest-tyske industriområdene, Nordsjø- og Østersjø-havnene og tysk krigsindustri i Frankrike. Det blir imidlertid melut at dette er en relativt beskjeden begynnelse til den største flyoffensiven som en hittil har sett. En må også kunne vente nye virkningsfulle strandhugger langs den tyskkontrollerte kysten. Betydningen av det vellykkede strandhugget på den meget sterkt befestede franske flåtehavn St. Nazaire ligger ikke først og fremst i den alvorlige skaden som ble volat, men i at tyskerne tvinges til å binne enda større styrker langs hele den viktigste kystlinjen.

Hele verden fornemmer begrensningen av krigsvirksomheten som et stille før stormen. Begge de krigførende partene drifter med voldsom interesse de kommende vårframstøtene, på tysk side er forhandsdiskusjonen så påfallende at en lett kan merke nervositeten bare. En må imidlertid vokte seg for å undervurdere kraften i de kommende tyske angrepene, de svære tyske armene har rikelig med krigsmateriell, og alle krefter kommer til å bli satt inn på å oppnå resultater. Det finns nå neppe en tysker som ikke er klar over at krigen vil være sagt om våroffensiven ikke lykkes, endt en ny offensiv kommer under ingen omstendigheter på tale. Særlig aukutt er oljespørsmålet, enda har tyskerne olje til et kraftig framstøt, men lykkes det ikke å nå fram til oljekildene om temmelig få maneder, vil situasjonen være helt fortvilet. Av denne grunn kan en vente at det tyske angrepet kommer til å bli desperat i sin voldsomhet, og en bør regne med denne mulighet at det kan bringe adskillig framgang for tyskerne. Men bortsett fra at et desperat angrep med tropper med sviktende moral og med annen klasses materiell kan være et nokså tvilsomt eventyr, er spørsmålet ikke sterre eller mindre framgang, tyskerne kan rykke fram til Volga og enda tape våroffensiven. Den russiske armen må tilintetgjøres helt i løpet av sommeren og oljekildene i Kaukasus og Den nære Orient må besettes, ellers vil hvert barn vite at krigen er endelig tapt for Hitler og hans gjeng.

De forberedelser som finnes sted over hele Europa, viser klart at det nå ikke er den suverene seierherre som forbereder det siste avgjørende slag, men en knekket makt siste fortvilte forsøk. Dette framgår tydelig av situasjonen på Balkan som mer og mere brygger opp til en innbyrdes krig. Til tross for at Hitler tvang kong Boris til viutgående innrømmelser, ser det ut som om den bulgarske regjering ikke vil gå med på å sende sine 28 divisjoner bulgarske soldater til østfronten. Den bulgarske kriegsminister har i parlamentet holdt en meget skarp tale mot de tyske kravene. I Romania har de svære rumenske tapene (300+000 mann) skapt en sterk bitterhet mot tyskerne, og en rekke framstående offiserer er i det siste blitt henrettet. Samtidig blir konflikten mellom Romania og Ungarn stadig økligget, og det er på østfronten kommet til blodige sammenstøt mellom bulgarske og rumenske tropper. Den ungarske regjering har avslatt å sende nye styrker til østfronten, idet den henviser til grensekonflikten med Romania. Det har også vært bitterhet i Romania at de ungarske styrkene som var sendt

til østfronten, idet hele tatt ikke har vært i kamp, men utelukkende gjort etappetjeneste langt bak fronten. At Ungarn likevel har hatt et tap på 20 tusen man viser hvor omfattende den russiske geriljavirksomhet er. I Serbia har den frie serbiske styrken vunnet en stor seier i Dalmatia, og tilintetgjort en italiensk garnison på flere tusen mann. På den andre siden har tyskerne og de serbiske quislingene som represalier slaktet ned befolkningen i 20 nye landsbyer, alle kvinner og barn innbefattet. Når det gjelder Tyrkia er situasjonen fremdeles uklar, men den tyrkiske regjering reknar åpenbart med at farene er overhengende. Prosesseen i anledning uttaket mot von Papen har klart avslørt at det dreide seg om en provokasjon isenesatt av tyskerne, og det er også blitt bekreftet at Hitler har lovet kong Boris Istanbul. At situasjonen er spent framgår også av den kjerneregjering at Tyrkia i de siste ukene har fått overført en rekke engelske og amerikanske bombefly fra styrkene i Den nære Orient som jo selv i høy grad trenger alt disponibelt materiell.

I England og U.S.A. gjør det seg for tiden gjellende en meget sterk optimisme og en utpreget offensiv stemning. Mens samtidig kommer det til uttrykk i alle offisielle taler en overordentlig nøktern vurdering av krigsforløpet, som kraskest er kommet fram hos den kjente amerikanske radio kronikeren, Graham Swing, som har uttalt at krigen minst vil komme til å være tre år til. Det en her har å gjøre med er en systematisk alliert oppinjonspolitikk, som fram for alt vil unngå å skape forventninger, men bygger alle vurderinger på det eneste sikre faktorer, nemlig de alliertes rustninger. Alle mere uberegnelige faktorer, som Sovjet-Samveldets offensive styrke, Tysklands mangel på olje og andre råstoff og et mulig indre tysk sammenbrudd, blir i propagandaen satt ut av betraktning, til tross for at det etter all sannsynlighet vil være disse momenter som kommer til å avgjøre krigen - lenge før de alliertes opprustning er helt avsluttet.

Ved en slik nøktern vurdering av situasjonen sikrer en seg mot alle ubehagelige overraskelser, uansett hvilke seire tyskerne enda kan komme til å vinne., vokser Tysklands militære underlegenhet fra dag til dag. I U.S.A. er det allerede siden 8. desember kommet 10 millioner nye arbeidere i rustningsindustrien. I England teller arbeiderne i rustningsindustrien nå i alt 20 millioner menn og kvinner. Mens produksjonen av fly i U.S.A. helt følger programmet (60.000 i 1942), er produksjonen av tanks 7 måneder forut for programmet. U.S.A., England og Canada vil i 1942 i alt bygge 1450 skip. Når det gjeller å reise armene, som tross alt er det viktigste er programmet mera langsiktig; men til gjengjeld leser en denne gangen vek på en virkelig førsteklasses utdannelse av soldatene. Under forrige krig ble amerikanske soldater sendt til fronten etter 8 ukers utdannelse, nå er utdannelsestiden halvannet år. Og soldatmateriellet foreligger i rikelig mengde: U.S.A. har 20 millioner mann mellom 18-35 år, Sovjet-Samveldet 23 millioner, dvs. ti sammen nesten det dobbelte av hva Tyskland, Japan og Italia har til rådighet. Til dette kommer den engelske arméen og China og Indias umitelige befolkningsreserver.

Østfronten. Over størstedelen av fronten har værværet umulig gjort operasjoner av større omfang, og frontbildet har i løpet av mars undergått meget små forandringer. Tyskerne har satt i gang en rekke lokale motangrep, men det er enda ikke meldt at de har oppnådd noen resultater. Av størst interesse er kampene ved Ishavet, hvor en russisk offensiv forbundet med en overraskende landgangsaksjon bak de tyske linjene helt har smadret general Dietls forberedelser til våroffensiven. Kampene her tilleses stadig større betydning av begge parter, tyskerne har apnet en kraftig flyoffensiv mot Murmanskbukten, og har samlet flate- og flystyrker langs Norskekysten for å angripe de allierte konvoier med krigsmateriell til Sovjet-Samveldet. Disse angrepene er imidlertid hittil blitt gavvist med betydelige tyske tap, og Murmanskbukten er helt uskatt. Det har nylig funnet sted et møte mellom Mannerheim og Dietl, og det blir fortalt at fiendene skal ha fatt ordrer om

A overste Jorovfron - og tilbaketrekkingen i fronten er ikke langt fra fullført. Hårde kamper raser også på Leningrad-fronten over tiden, men med ikke meget store tap. Særlig er kampene voldsomme sør for Schlüsselburg og ned Novgorod, hvor russene har avskaret den viktige jernbanen mellom Leningrad og Novgorod. Ia Kalinin-fronten førte et tysk motangrep til en voldsom 5 dagers slag som påførte tyske rne et tap på 50.000 falne. Større tyske forsterkninger er kommet fram til Vjasma-fronten. I Ukraina har kosakkavstyrker, som behersker de zyeblikkelige terrenghanskhetene, rettet virkning fulle angrep mot tyske stillinger.

På hele den særlige halvdelens av fronten blir det da ført fram svære tyske forsterkninger. Det opplyses at tyskerne i alt vil ha stående 280 divisjoner i viftoffensiven, mens de under året i januari tilbrakte 225 divisjoner. Disse tallene sier imidlertid ingenting, da de tyske divisjonene varierer overordentlig i størrelse, og kan sannsynligvis ikke ut fra at tallmessig vil det tyske angrepet være omrent like sterkt denne gang, men den tyske krigsmaskinens effektivitet er sikkert sterkt redusert, mens russenes stilling er overordentlig meget sterkere. Etter russiske offensivstyrkene er det nå bygget en tredobbelts artillerilinje, og bakenfor står de umåtelige russiske reservene. Siden november har 75% av de britiske tankproduksjonen gått til Sovjet-Samveldet, men det er karakteristisk at hittil har ingen britisk eller amerikansk tanks vært sett inn i kampene, bortsett fra selve slaget om Moskva i oktober-november. De enkelte tyske forbinnelseslinjene skaper i værblåte svære vanskeligheter for de tyske forberedelsene, vanskeligheter som skjerpes av den utstrakte geviljavirketheten som drives fra Bessarabia til Karelen og så langt vest som til Karpaterne.

Fra tid til annen kommer sensasjonelle tyske meldinger om russenes tap. Det siste tallet er 20 millioner av de 22 millioner som tyskerne betegner som maksimum av mobiliserbare styrker. En må av og til undre seg over hensikten med den tyske propaganden. Det russiske flyvåpenet ble som kjent praktisk talt tilintetgjort i den første kriszen, og er tallet på nedskutte russiske fly kommet opp i 20.000, men fremdeles taler tyskerne om det tallmessig overlegne russiske flyvåpenet. En amerikansk militæreksperter i Kuibyshev har uttalt at de tyske tapene i løpet av vintermånedene beløper seg til 1.500.000 falne og sårede, 3000 fly, 4000 tanks og mellom 4000 og 5000 kanoner. Disse tallene er kanskje noe i største løget.

Det fjerne Østen.

Japanerne har oppnådd sitt første alvorlige nederlag med sammenbruddet av angrepet på Australia. På dette mislykte angrepet mistet de en hel invasjonstilte, en rekke krigsskip, deriblant 4 kryssere, og et stor antall fly, og de allierte er nå overlegne i disse farvannsbassenerne etter gjeller sjøstridskrefter og fly. På New Guinea er angrepet til landet mot hovedstaden Port Moresby slått tilbake, japanerne har mistet trenta seg tilbake igjen gjennom Markhamdalen og holder nå bare en smal kyststripe mellom Salamaua og Morobe. Regntiden har nå satt inn på New Guinea, alle flyplassen er oversvømt, og det er derfor lite sannsynlig at en kan vente noe nytt japansk angrep på flere måneder.

Det er derimot ting som tyder på at japanerne vil lage en offensiv mot India. Store japanske sjøstridskrefter er samlet i den Bengalbukta og ved Andaman-zyene, og det er blitt rettet flere flyangrep mot Ceylon og det indiske fastland. Ved angrepet mot Colombo ble 57 av 75 japanske fly skutt ned eller skadet. Den pastatte landstigning på Burmes vestkyst ved Akyab, blir imidlertid demantert fra lliert hold, og det blir også anmeldt at det er kommet store britiske flateforsterkninger fram til Ceylon.

I Burma har japanerne hatt noen framgang langs Irrawaddys og Sittandalfører. De bitrestene kampene raser i Irrawaddydalen 44 km. nord for byen Prome, her er det blitt satt inn panserstyrker på begge sider. I Sittandalen har kineserne stabilisert sine stillinger nord for Toungoo, og flere vellykkede framstøt har påført japanerne store tap. Japanerne har her skaffet seg en forelsbig overlegenhet i luften, men nye amerikanske flystyrker

kommer stadig fram til fronten i Burma. I Nord-Thailand har kineserne stadig noen framgang, men kampene her har enda ikke fått særlig betydelig omfang. Alt i alt må en rekne med at kampene i Burma vil bli meget langvarige, og det er ikke særlig sannsynlig at japanerne vil kunne oppnå avgjørende resultater.

På Batan-halvøya har kampene blusset opp igjen med stor heftigkeit. Et japansk landstigningsforsøk har blitt slatt tilbake med store tap, men til lands har japanerne hatt noe framgang. På Mindanao har amerikanske styrker vunnet en viktig seier. Amerikanske fly har ved Filippinene senket 46 japanske transportskip og 10 krigsskip. På Java forsetter de allierte motstand. Det har konklidert seg to betydelige allierte grupper som forsvarer viktige områder i fjellene og som foretar virkaningsfull framstøt mot de japanske stillingene.

VVV

Tyskerne stjeler nu 7000 egg pr. dag bare i Oslo-distriktet. Det bevirker at hverken gravide eller mennsker med alvorlige sygdommer får den eggene som er nødvendig, fordi tyskerne skal gå først og først når det deretter er røbbet. Kommentar overflidig.

VVV

Efter den siste premiere på Brand på Nationalteatret har det faktisk blitt at det har vært mennesker i teatret. Det må ikke sjenta seg. Nationalteatret skal også må N.S. ha allene og skikkelige mennesker må ikke sette sine føtter innenfor dørene. Vi minner om dette. Vi innskjerper på ny kinostreiken på norske og tyske filmer, og ber folk være oppmerksom på fortílm på neutrale filmer. Men må ikke gå inn i lokallet før fortílmen er kjørt.

VVV

Vi minner også om at alt som netter arrangementer for Rulle Rasmussen må også skal boykottes. Vi ser jo ellers at det ikke viser konserter først kunstnerne være ikke vil undertegne de forordninger som Finn Halvorsen har siktet. De som allikevel bryter ut og ønsker å la seg høre er derfor N.S. og alt hva Rulle Rasmussen serverer er N.S. Husk også fortíll det videre.

VVV

"Oslo Illustrerte" som tidlig viste N.S.-sympatier, har måttet innstille av mangelen på kjøpere.

VVV

Terbovens besøk i Ålesund resulterte i at befolkningen ble iratatt tukk og vinkort. Tilsligere er jo andre ting besløbst.

VVV

På de fallnes dag den 15. mars skulle grefsreren i Romsdal, Strømrud, legge ned en krans på bautzen over de fallne i Romsdal. Kranspålegningen foregikk etter messen, men enda kirken var nesten full, over var bare 12-14 N.S. seremonien. Strømrud utbrast da i sinne: "De kan passe dere, for dere er oppnotert alle sammen".

VVV

Dom i Arendalsaken. Efter hvil tyskerne meddeler på Victoria Terrasse er dom falt i Arendalsaken: Direktør Klaveness og skibsredere Bjørn-Hansen har hver fått 4 års tukthus. Thor Hannevig skal være frikjent. For de andre vedkommende er det anna ikke lykkes å få opplysninger.

Rikt i Seip sent til Tyskland.

Fredag 3/4 fikk rektor Seip og en rekke andre fanger, hvoriblant Arnulf Øverland, ordre om å gjøre sig klar på 1 time. De ble så ført til Akerhus på dagen etter viðeresent til Tyskland. De parrende blev ikke varslet og ante ikke at de skulle sendes. For rektor Seips vekommende hadde det overhodet ikke vært på tale. - Antagelig tror tyskerne at de ved å fjerne Rektor, en av vare iranste andelige førere, "Klippen", som han er blitt kalt - skal få oss til å føle oss som en forlatt fareflakk, så hjel pelszt i deres vold at all motstandskraft i oss brytes. Men de tar ~~rum~~ ~~dig~~ feil. De skal se at censlaas terrorhandlinger mot være beste nenn ikke knekker, men stålsetter det norske folk, som alltid ~~ir~~ ~~er~~ se.

VVV

Ukens citat fra Quisling "Russland og Vi" - 1930 utgaven.

"Det sociale samfund i hvil navn de bolsjevikiske overgrep siger, er ikke samfundet i dets helhet. Det er bare en liten del av samfunnet. Ved hjelp av diktatorisk makt skal de hvile samfunkesklassen utryddes og samfundets enhet og sammenheng gjenopprettes. Man kan forstå hvad denne fryktelige teori må føre til når den blir trossartikkel hos en fanatisk sekts hvis makt til å praktisere den bare er innskrenket av den motstand den fremkaller. Kampen føres - under anvendelse av Machiavellis beste metoder. Den er mer hard og grusom enn en krig mellom stater, føres inn i selve skole og familie, forgifter sinnene, forøver ideer....og synes haptak og hensiktslags".

Er det ikke som skrevet for dagen? Nettopp slik fører Quisling og hans medførere i N.S. fram mot sine landsmenn idag. I avnektig raseri og desparasjon skjyr de intet middei for å tyranisere de 96 % av befolkningen som står imot dem og deres tyske støtter.

VVV

Først 1. elsen av Bis**kop Berggrav**.

At N.S. dag etter dag, med sjofle bkvaskelser, faller over en mann som ikke har anledning til å forsvare seg er bare i tråd med partiets og førerens opptræden forsvrig, og forunderer forsiktig ingen. Det kan imidlertid være av interesse å se på de faktiske forhold som har ført til den siste ukes utfall mot biskopen. - Først og fremst gir N.S. selv sagt

Biskop Berggrav skylden for å ha provosert prestene til, i kirken i påsken å lese opp meddelelsen om at de neids sine embeter. Geistligheten har her ved "misbrukt kirken og gjort den til forum for politiske demonstrasjoner". Dernest er det hendelsen i Vår Frelsers kirke langfredag. Her vil Quisling og hans menn ha det til at biskopen har "stukket seg fram, og som vanlig har villet henlede oppmerksomheten på seg selv". Det er av viktighet å gjøre rede for hvordan dette virkelig henger sammen. En tid før paske skre biskop Fleischer til Kirkedepartementet og spurte om han kunne preke i kirken. Departementet svarte at det var det intet til hinder for. Denne svarskrivelse oversendte Dept. også til de andre biskopper, som således skriftlig ble gjort bekjent med at de hadde tillatelse til å preke i kirken. Da biskop Berggrav, som fra alle kanter hadde fått oppfordring om å preke i påsken, men ikke hadde valgt gjøre det, for ikke å skape vanskeligheter, mottok denne Dept. tillatelse uoffisielt, fant han at det var han plikt ikke å undslippe seg, og kunne gjorde at "Dr. Theol. Berggrav" ville preke i Vår Frelsers Kirke langfredag. Hverp han fikk telegram fra hr. Quisling om at han ikke fikk tale offentlig. Dette telegram kom imidlertid sa sent at det var ujørlig å få kunngjort taleforbulet og dermed få minaret publikum fra å stramme til Vår Frelsers kirke, som de gjorde langfredag. Allerede kl. 7 om morgenen begynte de første å komme. Kirken var fyldt til siste råssol i porten utenfor stod folk tett i tett. da autstienes-

ten skulle begynne. Presten meddealte da bare at "han som skulle tale her ifig, er blitt forhindret", og bad folk gå stille og rolig hjem. Mengden istemte da "Var god han er så fast en borg" og siden "Gud signe vårt ayre færeland". Det var en gripende stund, som alle som var tilstede vil huske. Her og der kom det til et par mindre sammenstøt med hirsen, som var i virksomhet, men ørtsett forlapp alt på en vakkert og verdig måte. - Biskop Berggrav har den siste tiden vært under politibevokting. 2 politimenn passer på ham natt og dag i hans hytte i Bærum. Mange var han etter i timelangt ferjor, og etter det er han blitt helt isolert. Ingen far hverken lev til å snakke med ham eller hans hushjelp, eller prøve på å sette seg i forbinnelse med noen av dem. Bispinne Berggrav ligger fremdeles på sykehús etter overkjørsel i vinter. Hele folkets varmeste sympati strømmer mot biskopen og hans nærmeste.

Kirkedepartementet har sendt følgende telegram til biskoppen:

"Under henvisning til Ministerpresidentens artikkel, N.S. og Kirken onsdag den 8. ds. kan fulgence slås fast.

1. N.S. og den nasjonale regjering ønsker å la kirken ha full frihet til å forkynne Guds ord for vart folk og utføre sitt sosiale arbeid.
2. Den norske kirke kommer til å fortsette som statskirke, den kirkeelige lovgivning, utnevnelse av embetsmenn, forvaltning av kirkens eiendom vil fortsatt bero hos dyr.
3. Den embetsnedleggelse som endel prester har foretatt i forbinnelse med opplesning i kirken av oppsettet "kirkens grunn" vil bli bakhåndlet som en opprørshandling rettet mot Norges frinett og selvstendighet, og ses på denne måte deltar i denne farligeaksjonen, må regne med å bli behandlet deretter. Under enhver omstendighet må den prest som nedlegger sitt embete og deretter før avskjed innen 8 dager ha freiflyttet savel boliger som distriktet. Å skyte seg inn under samvittigheten i dette tilfelle er utilbarlig, her foreligger ingen trussel "om å la være å tale i jesus navn" knfr. sp. ej. 4. 18.
4. Det blir sta klart for alle hvor alvorlig denne sak er og hvilke konsekvenser det fører med seg, også for den enkelte. I de aller nærmeste dager vil begivenheter inntrefte som blir få avnjord betydning for den enkeltes stønepunkt. Her De allereie nekket Deres embete bes. De ~~kommer ikke~~ innen 11. ds. kl. 14, telegrafere hit at du overtar embetet igjen, i motsatt fall må De pågne Deres avskjed i løpet av de følgende dager, dyr telegram vil bli bekreftet på venlig måte."

vVv

Yrkessamband, riksting og mobilisering.

Da Quisling kom tilbake fra Tyskland, uttalte han stelt at det ikke var et makroskopisk mindretall av det norske folk som sto mot nyordningen. Et dager etter foregikk den merkelige folkeavstemning som noensinne har funnet sted. Mer enn 90% av lærerne sendte sine utmeldinger til det nye nazistiske lærersambandet. De visste at det kunne koste dem deres levebrød og enda mer, men de gjorde det allikevel for sin samvittighets skyld for å verne barna mot nazistisk påvirkning, og fordi de innsa at sambandet var et viktig led i nyordningen. Departementet stoppet utbetaling av lønninger og meldte at den som ikke tok utmeldingen tilbake telegrafisk innen 1. mars, øyeblikkelig skulle avskjediges. Utmeldingene fortsatte å strømme inn. Den 10. mars ble savel 100 lærere i Stor-Oslo og Trondheim utkommandert til arbeidsstjeneste, og da det ikke nytter, ble ca. 1000 lærere fra hele landet fengslet og ført i konsetrasjonsleier. Fronten holdt like sterkt. Juristene har også sluttet seg til og valt å løpe samme risiko som lærerne. Også av dem har om lag 90% meldt seg ut av ~~kommer ikke~~ advokatsambandet.

Utenfor landet har også mange for Quisling få viennemført dette

- 7 -

med yrkessamband, og hvorfor må alle norske menn og kvinner, koste hva det koste vil, hindre det? Les hva Quisling har sagt og Guðbrand Lund sier, og vil De skjonne det. Etter facistisk mønster vil Quisling bygge en ny statsordning på disse sambandene. Hvert av dem skal sende representanter til et Riksting, men disserepresentantene vil ikke bli valgt av medlemmene. De vil bli utpekt av styrrene, og der sitter det bare N.S. folk. Nar dette rikstinget er samlet, skal det i det norske folks navn overdra suvereniteten til Quisling. Vi kan være trygge på at det vil skje med pomp og prakt. Hver eneste mann som har flaggstang og flagg skal tvinges til å heise det den dagen. Derfor har vi fått forordningen om flaggplikt. Alt det som kan skrappes sammen av nordmenn i uniform vil paradera på Karl Johan. Reichskommissær og tyske generaler ~~xixpxxzxzxx~~ av alle slag vil møte opp i Stortinget hvor Quisling og ministerene vil sitte i nye flotte uniformer. Reichskommissar vil holde en ny stor tale og høytidlig proklamere at han nå trekker seg tilbake. Norge har nu takket være Quisling og N.S. vunnet der Führers tillit, og vil igjen få ha mye viktakert om der Führers og det tyske folks storsinn. Det vil bli en stor dag for N.S. og en skjebnesvanger også for det norske folk om vi ikke hindrer den. De ulykker vi har opplevd vil være som ingenting å regne mot det som da vil skje.

Quislings første skritt etterpå vil sikkert bli en ny reise til Berlin. Denne gangen vil han ikke bare få have til å lese opp en tale for Hitler, mens denne står uijteressert og ser på. Denne gangen vil han bli feiret som den som bringer det tapte tilbake til folken. Der Führer vil selv lyse velsignelsen over ham med statsmidag. Fredspakten vil bli undertegnet av Ribbentrop. Tele-Guðbrand vil få enkle døgn til å si noe i en fin forsamlings- og vil få sitt fotografi på førstesiden i de tyske aviser. Siden vil den nye norske stat bli høytidlig anerkjent av alle stater som står under Tyskland, Kranskje også av noen nøytrale stater. Sverige vil få ha en ny vendt om de nekter.

Ikke lenge etter vil Quisling undertegne antokomminterparten, norske arbeidere og bønder vil bli utkommandert til arbeidstjeneste i Tyskland og Norges ungdom til krigstjeneste i Russland. Tro ikke det dette er skremmeskudd. Eller er det noen som tror at ikke Quisling ønsker alt dette. Det eneste som holder ham tilbake, er at tyskerne ikke vil, så lenge de vet at mer en 90% av det norske folk er villig til å gjøre alt for å hindre en slik utvikling. Derfor gikk ikke Hitler med på å trekke Reichskommissar tilbake tilslutte fred etter 1. februar. Quisling måtte først skaffe beviser for at nordmennene ikke vilde yte aktiv motstand, at de var godt så hardt at de i full misnyme ville la utviklingen gå sin skjeve gang. Prestenes og lærernes stoltte holdning har vist veien. Na mai ikke de alare deler av vort folk svikte når turen kommer til dem. De må ikke si: Det er for farlig, dessuten nyttet det ikke like vel. Det er farlig, det kan koste, men er det noen som tror at det vil bli billigere å hindre mobilisering. Det vil bety tusener av drep, for er først mobilisering satt igang, kan tyskerne ikke stoppe den, selv om de skulle bli nødt til å henrette 5000 eller mer, men de vil ikke skape en slik situasjon om de kjemper motstanden på forhånd. Den moralske virkning et slikt blokkad ville få, er større enn den nylige de kan ha av en eller to norske divisjoner i Russland. Først fremst gjelder dette de norske arbeidere, som na etter det som er sagt, står for tur. Det nye arbeidersambandet må da ikke bli noe av, eller rettere, det må bli et samband uten medlemmer. Da har vi tilføyd N.S. det største nederlag de enda har lida. Selv om de må skulle kalles sammen et riksting ville det bli en karikatur av det det var ment til å være. Selv tyskerne ville le av det. Men de okkuperte landa og blant være allierte ville de ikke bare le. Der er det som alt er skjedd i Norge i disse dager, og det som vil skje, for vi vet at de norske arbeidere og fiskere og bønder alltid svikter, der er det en spore til ny kamp og en stripe av lys som viser den store kamp som snart vil komme. Og da vil det spørres? Var du en

en av de feige som holdt igjen og alltid se, det nyttet ikke. Det vil spørres om det.

VVV

Klare linjer i skolestriden.

Norges Lærersamband var kvelertaket som N.S. skulle tvinge lærerne til troskap mot "føreren" med. Lærerne rystet det av seg med en sende 10-12000 protest til sambandet. N.S. stengte skolene og kalte det brennselefrie, innkalte 110 lærere til ~~kræsning~~ tvangsarbeid, satte 1100 lærere i konsekvensjonsleirer, avsatte 10-12000 lærere pr. rundsarkiv og nektet dem lønn, kastet lærerfamilier ut av boliger og tok levebrødet fra dem, alt sammen for å ~~fork~~styrke N.S. Dette rammeste den nye tida i Norge.

Terror og tvang har ikke kunnet bryte lærerne i en sak som gjelder deres lærerkald og samvittighet: medvirke til en nazistisk opprørsel gjennom NSUFs ungdomstjeneste. Heller ikke kan de sta i et samband som ser det som sin første oppgave å gi Quisling suvereniteten over Norge gjennom det planlagte riksting som skulle slutte fred med landets fiender og mobilisere Norges ungdom til tysk kristjeneste.

Lærerne har fulgt den positive linje: holde skole og undervisning igang så langt det står i deres makt. Etter paske ville de gjøre et nytt forsøk på å få skolene igang igjen. Da myndighetene fikk myss om det, satte de inn i avsinene en påstand om at de lærere som gjenopptar undervisningen, i og med dette er medlem av sambandet.

Lærerne lar seg ikke forvirre av et slikt pafunn. Tenkende mennesker kan ikke nedlegge sitt arbeid fordi N.S. prøver å sjanghaie medlemmer på denne måten. Skulle en lege på et offentlig sykehus nedlegge sitt arbeid fordi N.S. fant det for godt å påstå at den som opererer en blind-tarmvisient i og med dette er medlem av Norges Helseforbund.

Lærerne har to ganger sendt protest til myndighetene mot Norges Lærersamband. Likevel våger de å påsta at lærerne nå går inn i sambandet. Lærerne har derfor sett seg nede til å kunninge sitt standpunkt direkte, over alt hvor skolene åpner, leser læreren følgende hyldeklæring til elevene. Folket vil således selv kunne kontrollere hvor få de lærere i virkeligheten er som har sviktet sine kolleger og blitt sambandslærere.

Erklæring fra de norske lærere.

9. april 1943.

Den 9. februar ble Norges Lærersamband opprettet. Noen dager etter sendte jeg min utmeldelse, fordi jeg fant at medlemskap i sambandet kunne gi meg plikter som jeg for min samvittighets skyld ikke kunne påte meg. Dette mener jeg fremdeles, og jeg har nylig sendt følgende erklæring (eller den erklæring som er brukt) til skolestyret (rektor) "Jeg fastholder min protest mot medlemskap i Norges Lærersamband. Samtidig må jeg i trosskap mot mitt lærerkald og min samvittighet erklære at jeg av hensyn til mine elever og deres foreldre ønsker å fortsette min undervisning. Jeg må be om at dette sijres kjendt for høyere myndigheter."

Denne erklæring avgav jeg fordi de to ting, å sta som medlem av Norges Lærersamband og å undervise er vesensforskjellige. Av samme grunn kan jeg heller ikke annerkjenne Departementets oppfatning som går ut på at den som underviser, i og med dette er medlem av Lærersambandet.

"Hver barneskjel vi holder ut er en provins til landet lagt", heter det i en av våre kjæreste nationalsanger. Sammen med hjem og kirke har vi lærere ansvaret for at denne utfoldefoldeelse skjer i kristelig kjærlighet og forståelse og i samsvar med våre nasjonale og kulturelle tradisjoner. Vi har fått til oppgave å gi dere barn de kunnskaper og den oppzvning til grundig arbeid som er nødvendig om hvert enkelt av dere skal få sin full funnet til gagn for andre og for seg selv. Dette er et kall som vi har fått av det norske folk og som det norske folk kan kreve oss til regnskap for.

Vi trenger ikke den samme kunniskap og arbeidsvilje som er samlet i et land. Den største og varigste av alle rikdomskilder. Det er var plikt å holde hånd over disse verdier. Vi ville svikte vårt land, om vi ikke satte alle krefter inn i denne oppgaves tjeneste, særlig da i en trengselstid som den vi nå gjennom lever. Hver innskrenkning som skjer i skolens virksomhet, er en undergraving av det grunnlag som vårt folks framtid må bygge på.

Lærernes kall er imidlertid ikke bare å gi barna kunnskaper. Han skal også lære barna å tro og ville det som er sant og rett. Derfor kan han ikke uten å svikte sitt kall lære noe som strider mot hans samvittighet. Den som det gjør, over syna både mot de elever han skal lede, og mot seg selv.

Dette lover jeg dere at jeg ikke skal gjøre. Jeg vil ikke oppfordre dere til noe som jeg mener er uriktig, eller lære dere noe som etter mitt syn ikke stemmer med sannheten. Jeg vil, som jeg hittil har gjort, la min samvittighet være min rettesnor, og da tror jeg at jeg vil være i rakt med det store flertall av det folk som har gitt meg oppdraget gjengen.

VVV

Landsforredere.

I en gammel lesebok finnes denne setningen: Hver den som bruker forrådere for å nå sitt mål, forakter dem, hater dem og straffer dem etter på. Denne gamle setning er aktuel idag, da forraderiet florerer som aldri før. I Hitlers krigsforberedelse spiller utnyttelsen av forrader en vesentlig rolle. Han sier da også selv at man ikke trenger å skape forrader, de er tilstede og villig til å utføre sin tjeneste innenfor hvert land, det er bare å betale.

Når man undtar Sovjet-Senvedet hvor forraderne var ekspedert før krigen kom, så har Hitlers regnestykke vært riktig. Som våpen har Stukkene vært like verdifulle som kanoner og tanks. Brutalt og hensynsløst har han utnyttet de forraderspirer som de demokratiske land var sikre på.

Her i landet var forraderne fullt organisert og hver mann på plass, da tyskerne den 9. april rykket inn for å undertrykke et norske folk. Det er idag forferdende å se hvordan disse folk har hatt fritt spillerum helt opp til de sverste administrasjoner. Tar vi et slikt eksempel som kontrollen med utlendinger, så viste det seg at sjefen for centralpasskontoret, nuværende dommer i høyesterett, herr Konstad, var Vidkun Iskarrets håndgangne mann. Hvad dette hadde å bety for Hitlers spionsystem her i landet vil alle forstå, når de tenker over at det er her kontrollen med utlendinger foregår. Det var dette kontor som avgjorde hvem som skulle få reise inn i landet vårt. Vi husker sikkert ikke alle at herr Konstad var i Tsjekkoslovakiet like etterat Hitler hadde hatt landet. Offisielt het det at han skulle øre med innreisetillatelse for folk som matte rumme landet for de tyske brylller, men idag er det vel neppe noen som tror at nazisten Konstad var ute i det eritt.

Nar mange har vært forundret over at tyskerne hadde så godt kjennskap til det som var her i landet, både på det ene og på det andre området, vil de sikkert her finne svar på sitt spørsmål. Herr Konstads arbeide er sikkert også årsak til at politiets kray om arrestasjon av tyskere her i landet umiddelbart før 9. april ikke forte fram.

Den 9. april 1940 er ikke den egentlige kjennelsdag i Norge. Den betyr bare at forraderne den dag kastet masken og stilte seg ansikt til ansikt med det norske folk. Selve forraderiet, undergravingen av vår nasjonale selvstendighet, steget av landet vårt til en fremmed makt var allerede da en fullbyrdet kjennelsjerd. Quislings soldater stod ferdige til å ønske tyskerne velkommen til landet. På Akerhus trakk

hirdfolk i tysk uniform og stillet seg inn i rekken av tyske soldater for å vise veien og hjelpe til å slå ned de nordmenn som var villige til å offre livet for fedrelandets frihet.

Det var med Quislings soldater som veivisere tyskerne rykket frem på norsk jord. Det var disse forrådene som var skyld i at så mange norske gutter fant sin grav under kampene våren 1940.

Det norske folk bør merke seg de folk som nu tjener de tyske undertrykkere. Navnene bør huskes oppkalt til de selv er ute av verden. Den mare som idag ligger over landet vårt, kan ikke bli knust før de folk som representerer undertrykkelsesapparatet er borte.

Målet idag er: De tyske undertrykkere ut av landet, de nordmenn som har stillet seg til disposisjon for undertrykkerne i graven. Da, først er landet fritt.

vVv

For vel en uke siden fikk foreldre i Svelvik beskjed om at folkeskolen skulle begynne igjen. Foreldrene møtte opp i skolegården med sine barn. Her blev de møtt av den gamle NS-skolebestyrer Roti. Foreldrene forlangte å få se de som skulle undervise barna deres. Der det viste seg at lærerpersonalet ved siden av Roti bestod av en hirdgutt i uniform, betakket foreldrene seg og meldte barna sine ut av skolen. Nu blev hirten tilkalt og foreldrene med barna drog hjem. Deretter lot Ordføreren utførige arrestordre på fire av de mest aggressive foreldre, men lensmannen hukket å følge ordre.

vVv

En Drammensbedrift fikk 16. mars dette telegrammet.

Undertecknede bedriftsleder for A/S Mjøndalenens Forenede Industrier har for hver ansatt arbeider ydet kr. 10,- til innseilingen til den Norske Legion. Jeg oppfordrer likeledes dem til å yde inntil kr. 10,- pr. ansatt arbeider ved Dereas bedrift og insteser Dereas telegramsvar om beløpsets størrelse. Svar betalt.

Yngvar B. Christoffersen
Storgaten 10B Oslo.

vVv

Storslassehnet i pengeaker.

På møte i Vimonopolets styre forrige uke uttalte Direktør Whist at han oppbebar kr. 8.000 for å være medlem av styret, men at han faktisk ikke var betalt for et slikt hvert. Han ville derfor foresla at de kr. 8.000 ble oppført som representasjonsutgifter - derved slapp han også å betale skatt av den.

Somme herr Whist foretok nylig en 10 dagers reise. For den påførte han 7000 kroner i reiseutgifter. Herrene Mahle og Konsortier hadde intet å utsette på denne post, men fant det rimelig at en mann som direktør Whist skulle bruke såpass, når han var ute og reiste.

vVv

Tysk riddarighet.

En ung frue kom forleden fra barneselskap, hvor barna hadde sunget førelsesvisninger og der hadde vært stor stemning. Nynndende kongesonne som hun hadde i grem, gikk hun nedover mot byen, da hun plutselig ble stoppet av en tysk offiser, en ung flabb, som grep henne hårt i armen og hvisste på tysk: Hva er det Du väger å gå å synge på? De må ikke tro at jeg ikke vet hva det er. Han truet med å ta henne med på nr. 19, men etter å ha mottatt en rekke skjellsord fikk den unge frue lov til å gå hjem.